HSE ملي معافیت دفتر

د نیوموکوکل ناروغي

د نیوموکوکل ناروغي څه شي دي؟

د نیوموکوکل ناروغي یوه انفیکشن دي چې د باکتریاسټریپټوکوکس نمونیایي *(Streptococcus pneumoniae)* له امله رامنځته کیږي. دا د ناروغۍ او مړینې لوی لامل دی، په ځانګړې توګه ډېر کم عمره ځوانان، ډېر زاړه، هغه کسان چې توري نلري یا غیر فعال توری لري، یا هغه کسان چې کمزوری معافیت لري. د نیوموکوکل باکتریا له 90 څخه ډېر مختلف ډولونه شتون لري.

خلک څنګه د نیوموکوکل په ناروغۍ اخته کیږي؟

باکتریا د ټوخې، پرنجي یا نږدې تماس له لارې له یو کس څخه بل ته خپریږي. باکتریا په پوزه او ستوني کې پرته له کوم زیان وړل کیدای شي مګر ځینې وختونه دوی کولی شي په سږو او د وینې جریان برید وکړي چې د سینه بغل، سیپټیسیمیا او منتژیت یا سرسام لامل کیږي.

هرڅوک په نیوموکوکل ناروغۍ اخته کیدو د خطر سره مخ وي مګر زاړه خلک او ډېر کوچني ماشومان د انفیکشن ډېر خطر لري. په ځانګړې توګه په خطر کې هغه خلک دي چې له مخکې څخه ناروغه دی، توری نه لري یا کمزوری معافیت سیستم لري.

د نیوموکوکل ناروغۍ نښې څه دی؟

نیوموکوکل باکتریا د ځایی انفیکشنونو لامل کیدای شي لکه د غوږ په منځ کې غوږ انفیکشنونه، برا نشیت یا سینوسایټس یا نزله.

که چیرې د نیوموکوکل باکتریا په بدن برید وکړي دوی د ډیرو جدي ناروغیو لامل کیږي لکه نمونیا (د سږو انفیکشن)، منتژیت (د مازغو چارچاپیره د پردې پړسوب)، سیپټیسیمیا (د وینې مسمومیت) او اوستیومیلیت (د هډوکي انفیکشن). دا ډول انفیکشن د خپریدونکی نیوموکوکل ناروغی (IPD) په نوم یادیږي.

خپریدونکی نیوموکوکل ناروغي (IPD) یوه ډېره جدي ناروغي ده. دا د ناروغۍ او مړینې لوی لامل دی، په ځانګړې توګه ډېر کم عمره ځوانان، ډېر زاړه، هغه کسان چې توري نلري یا غیر فعال توری لري، یا هغه کسان چې کمزوری معافیت لري. دا په ټولنه کې د نمونیا یا سینه بغل لوی لامل دي.

د هغو کسانو څخه چې په دې ناروغۍ اخته کیږي په هرو 4 کې 1 به سینه بغل رامنځته کړي، په 4 کې 1 به منتژیت یا سرسام رامنځته کړي، او په 10 کې 1 به مړ شي.

په آیرلینډ کې د کوم نیوموکوکل واکسین سپارښتنه کیږي؟

د کلونو په اوږدو کې سټریپټوکوکس نمونیا د ډیرو درملو په وړاندې مقاومت لري چې د نیوموکوکل انفیکشنونو درملنه خورا ستونزمن کوي. د واکسین له لارې د ناروغۍ مخنیوی اوس له مخکې څخه ډېر مهم دی.

د نیوموکوکل انفیکشنونو مخنیوي لپاره دوه مختلف نیوموکوکل واکسینونه شتون لري

د نیوموکوکل کنجوګیټ واکسین (PCV13) کوم چې ټولو ماشومانو ته د معمول ماشومتوب د واکسین کولو مهالویش د برخې په توګه ورکول کیږي. دا واکسین تیخور ماشومان د نیوموکوکل ناروغۍ د 13 خورا عامو ډولونو پروړاندې خوندی کوي..

د نیوموکوکل پولیساکراید واکسین (PPV23) کوم چې د 65 کلونو یا د دې څخه ډېر عمر لرونکي کسانو او د 2 کلونو څخه ډېر د اوږدمهاله طبي حالتونو سره کسانو لپاره دی.

څوک باید PCV13 نیوموکوکل واکسین وکړي؟

د واکسیناسیون په واسطه د نیوموکوکل ناروغۍ مخنیوی کیږي.

- د PCV واکسیناسیون د GP په واسطه د 2، 6 او 13 میاشتو په عمر کې د ماشومتوب د واکسین کولو اساسی مهال ویش د یوې برخې په توګه ورکول کیږي.
- د PCV واکسیناسیون په منظم ډول د 2 کلنۍ یا ډیر عمر لرونکو لپاره سپارښتنه نه کیږي ترهغه پورې چې د نیوموکوکل انفیکشن په لوړ خطر کې نه وي.

څوک باید د PCV13 نیوموکوکل واکسین ونه کړي؟

د PCV واکسین په منظم ډول د 2 کالو څخه پورته ماشومانو لپاره نه سپارښتنه کیږي.

ډیر لږ خلک شتون لري چې باید د PCV واکسین ونه کړي. ستاسو ماشوم باید واکسین ونه کړي که چیرې دوی ته د واکسین د پخوانی دوز یا د واکسین کومې برخې څخه شدید د حساسیت عکس العمل (anaphylaxis) شوي وی.

د PCV نیوموکوکل واکسین وروسته څه تمه وکړئ؟

د واکسین کولو یا لګولو وروسته، ستاسو ماشوم ممکن د هغه ځای په شاوخوا کې ناارامی، سوروالی یا پړسوب ولري چیرې چې انجیکشن ورکړل شوی و. دوی کیدای شي بې قراره وی او تبه ولري.

که چیرې دا پیښ شي تاسو مایع د ماشوم پاراسیتامول یا د ماشوم آیبوپروفین ورکړئ. تاسو باید ډیر څښاک هم ورکړئ. ډاډ ترلاسه کړئ چې ستاسو ماشوم ډیر ګرم نه وی او جامې یې د انجیکشن ځای نه مږي.

ماشومان معمولا په یوه یا دوه ورځو کې دننه د دې کوچني جانبي عوارضو څخه رغیږي.

- په هرو 10 کسانو کې 1 کس به چې واکسین کوي په هغه ځای کې چې واکسین ورکړل شوی وي ناارامی یا پړسوب ولري یا به تبه ولري
- کانګې، اسهال، کمه اشتها ممکن واقع شي.

جدي جانبي عوارض خورا نادر دی.

د PCV واکسین څنګه کار کوي؟

د PCV واکسین د**نیوموکوکل** باکتریا څخه استخراج لري. واکسین د دې له لارې کار کوي چې د بدن معافیت سیستم باکتریا ته ځواب ووایی پرته له دې چې ناروغی رامنځته کړي.

د PCV نیوموکوکل واکسین څومره اغیزمن دی؟

PCV یو ډیر اغیزمن واکسین دی او تر80% پورې د نیوموکوکل باکتریا پروړاندې خوندیتوب کوي چې د IPD لامل کیږي. د ماشومتوب د واکسین کولو منظم مهالویش کې د PCV معرفي راهیسي موږ دمخه د IPD په پیښو کې د پام وړ کمښت لیدلی دی.

چیرته کولی شم نور معلومات ترلاسه کړم؟

د یو باوري د روغتیا مسلکي سره خبرې وکړئ اوwww.immunisation.ie ته مراجعه وکړئ

HSE ملي معافيت دفتر